

ZAGREBŠKI SEJEM VABI NA SPOMLADANSKO PRIREDITEV

Spomladanski sejem važen tudi za tuja podjetja. Letos je tudi spomladanski zagrebški vselejem, ki nima formalno mednarodnega značaja, zbudil pozornost jugoslovenskih sosedov...

Letošnji sejem spomladanski vselejem bo vsekar pester. Razstavljenih bo okoli 2316 proizvodov, in sicer proizvodov kovinske industrije in rudarstva 817, kemične industrije 462, proizvodov gozdarstva in lesne industrije 114, gradbenih artiklov 54, proizvodov tekstilne industrije 423...

JUGOSLOVANSKO GOSPODARSTVO V LETU 1954

Glede značilnosti novega jugoslovenskega proračuna je omenil član izvršnega sveta Moma Marković med razpravo v ljudski skupščini, da novi zakon o proračunu zagotavlja samostojnost slehernega organa...

Proračun za leto 1954 predvideva 262 milijard 37 milijonov dinarjev dohodkov in prav toliko izdatkov. Dohodki iz gospodarstva znašajo 158,885 milijonov...

Izdatki so razdeljeni v tri glavne skupine: izdatki gospodarstva, narodne obrambe in uprave. Prvi znašajo 65 milijard 7 mil. din (24,9%). Največ denarja pojde za investicije v gospodarstvu...

Tako je karikaturist nemškega lista »Stuttgarter Zeitung« prikazal mednarodni položaj v zahodni Evropi. Nemce je francoski odpor proti oborožitvi zahodne Nemčije...

ITALIJANSKI KAPITAL PRODIRA NA BALKAN

V Atenah se že del časa mudi posebno italijansko gospodarsko odposlanstvo, ki sestoji iz italijanskih vladnih uradnikov in gospodarskih izvedencev. Gre za to, da se v podrobnejši izvedbi gospodarski dogovori, ki so bili zaključeni v Rimu...

„Saturnia“ in „Vulcania“ v rokah Genovežanov

Znana ameriška plovna družba »American Export Line« je imela z italijansko plovno družbo »Italia« (Genova) dogovor, po katerem je ameriška družba prevzela predstavnostvo italijanske plovne družbe v Združenih ameriških državah...

»American Export Line« ne sme predstavljati več družbe »Italia«

Italijanska družba najti drug pomol v New Yorku, kar je zvezano z investicijo velikih kapitalov, ker so pomolji v New Yorku v upravi zasebnih družb.

Veliki se bodo pogajali

Nad tri tedne so se v Berlinu prerekli zunanji ministri ZDA, ZSSR, Velike Britanije in Francije. Niso se sporazumeli, po kakšni poti naj bi združili Vzhodno in Zahodno Nemčijo...

Novosadski sejmi

Tudi v Novem Sadu bodo letos uredili spomladanski vselejem, in sicer od 20. do 28. marca. Prireditelji novosadskega sejma so se odločili za postopno specializacijo: jesenski sejmi naj bi imeli kmetijski značaj, pomladanski pa industrijsko-obrtniški...

PO SVETU

VELIKI SE BODO SE POGAJALI. Nad tri tedne so se v Berlinu prerekli zunanji ministri ZDA, ZSSR, Velike Britanije in Francije.

Novosadski sejmi

Tudi v Novem Sadu bodo letos uredili spomladanski vselejem, in sicer od 20. do 28. marca.

Italijanski kapital prodira na Balkan

V Atenah se že del časa mudi posebno italijansko gospodarsko odposlanstvo, ki sestoji iz italijanskih vladnih uradnikov...

»Saturnia« in »Vulcania« v rokah Genovežanov

Znana ameriška plovna družba »American Export Line« je imela z italijansko plovno družbo »Italia« (Genova) dogovor...

»American Export Line« ne sme predstavljati več družbe »Italia«

Italijanska družba najti drug pomol v New Yorku, kar je zvezano z investicijo velikih kapitalov...

Veliki se bodo pogajali

Nad tri tedne so se v Berlinu prerekli zunanji ministri ZDA, ZSSR, Velike Britanije in Francije.

Novosadski sejmi

Tudi v Novem Sadu bodo letos uredili spomladanski vselejem, in sicer od 20. do 28. marca.

Kmetijsko združništvo v Jugoslaviji

Razvoj delovnih kmetijskih združenj v Jugoslaviji je pokazal, da je uredba o imovinskih odnosih in reorganizaciji delovnih združenj imela znatne posledice za razvoj delovnih združenj.

Novosadski sejmi

Tudi v Novem Sadu bodo letos uredili spomladanski vselejem, in sicer od 20. do 28. marca.

Italijanski kapital prodira na Balkan

V Atenah se že del časa mudi posebno italijansko gospodarsko odposlanstvo, ki sestoji iz italijanskih vladnih uradnikov...

»Saturnia« in »Vulcania« v rokah Genovežanov

Znana ameriška plovna družba »American Export Line« je imela z italijansko plovno družbo »Italia« (Genova) dogovor...

»American Export Line« ne sme predstavljati več družbe »Italia«

Italijanska družba najti drug pomol v New Yorku, kar je zvezano z investicijo velikih kapitalov...

Veliki se bodo pogajali

Nad tri tedne so se v Berlinu prerekli zunanji ministri ZDA, ZSSR, Velike Britanije in Francije.

Novosadski sejmi

Tudi v Novem Sadu bodo letos uredili spomladanski vselejem, in sicer od 20. do 28. marca.

Italijanski kapital prodira na Balkan

V Atenah se že del časa mudi posebno italijansko gospodarsko odposlanstvo, ki sestoji iz italijanskih vladnih uradnikov...

»Saturnia« in »Vulcania« v rokah Genovežanov

Znana ameriška plovna družba »American Export Line« je imela z italijansko plovno družbo »Italia« (Genova) dogovor...

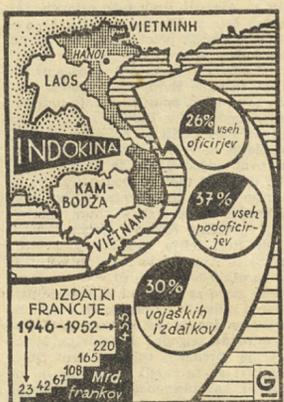
Advertisement for Marchi Gummi featuring images of tires and various household products like soap and a vacuum cleaner. Text includes 'MARCHI Gummi', 'ODDELEK A: ZRAČNICE-OBNOVE', 'INDUSTRIJA', 'SPORT', and 'GOSPODINSTVO'.

NOVO UPANJE NA MIR V INDOKINI

Sedemletna vojna je Francijo utrudila

Ime Ho-Ci-Minha, ki vodi čete Vietnamha — gibanje za osvoboditev države Vietnam — je znano že po vsem svetu. Vietnam je poleg Laos in Kambodže sestavljen del zvezne države, ki je bila proglašena pod francoskim pokroviteljstvom leta 1949. Na čelu Vietnamha je stari kralj Lisawang. Ho-Ci-Minhu so se postavile v bran južne čete Vietnamha, ki jih vodijo Francozi. Položaj ni takšen kakor je bil na Koreji, kjer so se čete delile v severne in južne po terenu, ki so ga zavezale; Vietnam namreč drži tudi močne po-stopjanke na jugu. Prestolnica kralja Si-sawanga Luang-Prabang je na severozahodu.

mislim, da Francozi ne morejo držati Indokine. 14 let je že, odkar sem bil

Prav pred začetkom berlinske konference, na kateri so zunanji ministri Združenih Ameriških držav, Sovjetske zveze, Vel. Britanije in Francije razpravljali o svetovnem položaju, je Ho-Ci-Minh udaril proti državi Laos, da bi jo preseljal na njenem južnem delu. Njegove predhodnice so že prispele v Takhek, toda nasprotna vojska ga je pod francosko vojsko odbila. Ho-Ci-Minh poskuša zdaj sredi v drugi smeri in je napadel v smeri proti severozahodu, proti glavnemu mestu Luang-Prabang.

Vojna v Indokini traja že osmo leto. Francozi bi prav radi odložili to breme, ki jih stane ljudi in denarja. Saj je v Indokini okoli 8.500 francoskih oficirjev in 35.000 podoficirjev, ki vodijo domačo vojsko, ki sestoji iz 300.000 mož. Poleg ljudi so potrebne milijarde. (Glej naš drugi zvezek, ki kaže naraščanje francoskih izdatkov in milijardah). Veliko denarja dajejo tudi Američani. Se na berlinski konferenci so govorili o možnosti, da bi zaključili premirje. Toda pri tem ima prvo besedo Maoecetun, vrhovni poglavar Kitajske, ki podpira zlasti z orožjem Ho-Ci-Minhove čete. Francozi so pripravljani na pogajanja z njim. Američani nimajo nič proti temu, čeprav na zunanje notenje priznati Maoecetunove Kitajske.

V Indokino je odletel sam francoski vojni minister Plevin, ki se je sestel s poveljnikom ameriških letalskih čet gen. Weylandom in gen. Loewenom, poveljnikom angleških čet v južno-vzhodni Aziji. Američani bodo poslali Francozom v Indokino poleg drugega orožja še skupino lovcev-bombardierjev vrste B 26 in 200 civilnih letalskih izvedencev. Za lastno vojsko pa ne bodo posegli vmes.

V zadnjem hipu se je ponudila za predovanje indijska vlada.

Indokitajski kmet o vzrokih vojne

Koga ne bi danes, ko se krvavo obračunavanje v Indokini bliža vrhuncu, zanimalo, kaj je ameriški častnik James A. Michener že pred tremi leti napisal o tej deželi v svoji knjigi »The Voice of Asia« (Glas Azije). Pisec ugotavlja predvsem, da zahteva danes že vsa Azija agrarne reforme ter da bo sva vsa Indija v komunizmu, ako se v desetih letih ne izvedejo primerne agrarne reforme. To se bo zgodilo tudi z Iranom, Pakistanom, Burmo, Indokino, z deli Indonezije, Filipini in Južno Korejo. »Ako ne bomo mi Američani poskrbeli za to, da se izvedejo te reforme,« piše Michener, »bodo za to poskrbeli prav gotovo Rusi. In ako bomo mi vsakega mladega človeka, ki zahteva agrarne reforme, proglasili za komunisto, potem zares ne bo ostalo nič drugega, nego da postanejo komuniste O Hoti minhu, ki vodi severno vojsko v Indokini, menj avtor, da bi bil gotovo izgubil mnogo pristašev, ako bi začeli zbirati uvajati agrarno reformo. Sedaj pa je po Michenerjevem mnenju že prepozno.

Tu se nam nehote vsiljuje vzporeditev z rusko revolucijo. Tudi tam niso kmetje v gospodarskem pogledu zahtevali nič drugega ko zemljo. Osnovno načelo največje indijske ruske stranke, stranke socialnih revolucionarjev se je glasilo vendar »zemlja in volja« (svoboda). Socialni revolucionarji so imeli tudi natančno izdelan načrt za ureditve tega načela; toda ko so prišli s Kerenskim na vlado, niso imeli drugega, da bi ga izvršili. In prav radi tega so se mečarji umaknili Lenjinu, ki je potem prav ta njihov agrarni program — seveda nekoliko po svoje — uredil. Smejno se socialni revolucionarji, ki so mu očitali, da jim je ukradel njihov agrarni program, čest: »Saj ste bili pred nami na vladi. Zakaj ga niste vi sami izvedli?«

Vse kaže, da niti agrarne reforme, ki jih priporoča Michener, ali tiste socialne reforme, ki jih predlagajo začetniki starega gospodarskega sistema ne ustrezajo več gospodarskim potrebam delovnega ljudstva, ki jih neče sprejeti in bo verjetno korakalo naprej po poti, ki jo predvideva Michener za azijske narode. Treba bo začeti uvajati radikalne reforme, ki bodo po mirni poti in brez pretresljivej prepeljale človeštvo iz starega v novi gospodarski sistem. Ker takega pa niso hoteli ruski velikaši, ni hoteli Cankarjevi in neke sploh nobena nazijska vlada. Najlepši primer imamo prav pred nosom, v Italiji, kjer je toliko let šušnarjev z agrarno reformo. In ali ni vendar najboljši dokaz za nespravljenost privilegiranih stopenj italijanskega gojja proti Jugoslaviji prav zato, ker je Jugoslavija izročila kmetom veleposestniška zemljišča istrskih sinjorotov?

Zelo poučen za gospodarske razmere v Indokini je Michenerjev razgovor z indokitajskim kmetom Ho Quoin na Novih Hebridih. »Jaz sem bil rojen v indokitajski kmetijski vasi. Moji starši so bili neizmerno ubogi. Imeli so v našem rižno polje in revno bajto, kjer so vzgajali štiri otroke. Toda več ko polovico pridelka so oddajali Francozom. Da bi ušli lakoti, sva morja žena in jaz podpisala pogodbo, da pridva delat semkaj na Novo Hebride na plantaže kopa. Pogodba je bila stroga in nas je zaslužila za pet let.

Ho Quoin je potem obširno pripovedoval, kako je z ženo in petimi otroci težko živel v barakci z enim samim prostorom, v veličini eno navadno sobo in kako ga tudi po preteku petih let Francozi niso pustili domov pod pretvezo velike vojne.

»Vi želite, da vam povem svoje mnenje?« je nadaljeval Ho Quoin. Jaz

doma, vendar se še mnogo česa spominjam. Mi nismo imeli ne zemlje, ne hrane, ničesar. Vse je bilo za bogate Francoze. Od 100 ljudi v Indokini jih je gotovo 99 za Ho-Ci-Minha.

»Komunizem?« Jaz nisem niti poznal te besede, ko sem bil doma. Jaz želim iti domov. Imam shranjene ameriške dolarje in francoske frankove. Toda mi se ne bomo mogli vrniti, dokler Ho-Ci-Minh ne prepodi Francozov iz Indokine. Veste kaj?« Zato ker vsak Francoz ve, da je vsak mož, ki bi ga od tukaj poslali domov, vojak, ki se bo bojeval proti Francozom, kakor hitro stopi v svojo domovino.

»Dovolite mi, da vam povem, da se spominjam Indokine, ko je bila pod Francozi. Brez zemlje, brez hrane, brez upanja. Ako se bom moral biti, da dosežem vse to, se bom boril. Tudi moj otroci se bodo borili.

»Komunizem, Vi zopet izprašujete glede komunizma. Jaz sem vam že povedal, da ne vem kaj je pravzaprav komunizem. Toda ko vidim, da leta sredo in da za nas ni ladje za povratek v Indokino, mislim, da začenjam razumeti. In ako bodo morali prav komunisti zapoditi Francoze iz Indokine, je v redu. Jaz bom tudi eden od teh. Kaže da ni druge poti.«

Današnji dogodki v Indokini nam kažejo, da je indijski kmet že takrat točno predvideval bodočnost svoje domovine.

—od—

(O taktiki, ki naj dovede do miru v Indokini, se mnenja državnikov lahko križajo. Prav omenjeni razgovor pa nam razkriva, kako globok je razdor v Indokini in v kako težavnem položaju so Francozi, ki bi se vendar radi izvlekli iz sedanje zagate tudi za ceno velikih privilegijev in korist domaćemu ljudstvu. To pa je razdeljeno v dva tabornja — v severnega (Ho-Ci-Minh-Vietminh) in južnega, ki je bolj konservativni in se bori na strani Francozov. Prip. ur.)

Britanski industrijci, ki so se nedavno vrnili s pogajanj v Moskvi, so ob prihodu v London dali zelo optimistične izjave glede možnosti nadaljnjega razvoja angleško-ruskih trgovinskih odnosov. Zaključili so za 16 milijonov funtov (1 funt okoli 1.700 lir) kupčij. Pogajanja glede kupčij za nadaljnih 48 milijonov funtov so blizu zaključka. Rusi kupujejo izključno investicijsko blago (za opremo industrije) in odbijajo potrošno blago, kakor tkanine in razne gospodinjanske artikle. Naroceno blago plačajo trideset dni po vkrajanju na sovjetske ladje. Dobiček angleških industrijcev ni velik.

Angleški industrijci računajo, da bo z angleške strani posušilo nadzorstvo nad izvozom tudi tako imenovanih strateških blag, čeprav je trgovinski minister formalno izključil to možnost. Izjavi je v spodnji zbornici, da bo angleška vlada podela vsaj za 170 do 180 milijonov funtov šterlingov izvoznih dovoljenj. Rusi so izjavili, da so pripravljene kupiti za 400 milijonov funtov angleškega blaga.

Mednarodna trgovina

Tržaški lesni trg

Poročila o razvoju tržaškega lesnega trga govorijo sicer o živahnih pogajanjih med tržaškimi trgovci in kupci z bližnjega vzhoda, vendar so zaključki zelo redki. Zlasti v Egiptu se čedalje bolj čuti konkurenca romunskega lesa. Računajo da bodo Egipčani prav zaradi ponudb romunskih podjetij skrčili svoje nakupe na Češko-slovaškem. Čeprav romunski les po svoji kakovosti ne doseže lesa iz tržaških zaletnih držav. Najnovejša češko-slovaško-romunska pogodba predvideva precejšnjo obdovo češko-slovaškega lesa. Za tržaške trgovce niso sprejemljive najnovejša ponudbe turskih trgovcev. Turki so pripravljali plačati polovico fakturirane vsote v dolarjih po prevzemu blaga; ostalo polovico pa šele aprila prihodnjega leta. Sirija in Libanon sta tudi preplavalna z romunskimi ponudbami, ki se glasijo na 39 dolarjev za cuba cf. v Bejrutu. Transjordanjski trgovci so kupili nekaj avstrijskega žagane lesa po 15 funtov šterlingov za kub. cf. in Bejrut. Na tržaškem trgu ni zabeleži sprememb v cenah lesa. Avstrijski les stane v Trbižu julijevca 0. III-23.250, III. 20-20.500, III-IV 18.000, 19.000, tramovje 12.500-13.000 za kub. m. neocarinijskega blaga f.co vagon Tub. V tržaškem lesnem pristanišču stane tramovje 17-17.500, tumbante 29.000-29.500, III. 25.000 lir. Jugoslovanske ponudbe so redke.

Pošiljke iz zaledja v Trst so se v januarju skrčile na 21.360 ton (v decembru 41.874) in sicer iz Avstrije 17.551, iz CSR 2.070 ton, manjše količine so prišle iz Jugoslavije. Po morju je iz Trsta odšlo 28.410 ton (decembra 29.664 ton) in sicer v Turčijo 7.573, v Egipt 5.250, Izrael 4.794, Sirijo in Libanon 2.787, Maroko 1.705, v Italijo 1.244, Vel. Britanijo 1.085, v Grčijo 1.000, Sudan 780 ton it.

NEMSKA PREDDELAVNA INDUSTRIJA se pritožuje zaradi visokih cen, po katerih mora nabavljati les. Lansko leto so cene tujega lesa v primeri z letom 1952 poskočile za okoli 37 odst. Izdelovalci pohištva imajo tudi, da primanjkuje lesa. Visoke cene pripisujejo tudi pretirani zmogljivosti nemških žag, ki zaradi večjih proizvodnih stroškov težje konkurirajo. V preteklem letu je nemška predelovalna industrija izvozila za 100 milijonov nemških mark lesnih izdelkov, se pravi 4,5% (pred vojno samo 2%) svojih lesnih izdelkov. Pred tujim pohištvom se Zah. Nemčija brani s carino 20%.

ZNANJE CEN NYLONA, ORLONA IN DAKRONA. Družba »Du Pont De Nemours«, največja ameriška producentka »študenskih vlaken«, je znižala cene nylona, orlona in dakrona za 11 do 16 odst. Znižanje so omogočile nižje cene surovin in razni prihranki pri tehnični izdelovanju. Družba napoveduje še nadaljnje znižanje, kar bo omogočilo razširjenje tržišč umetnih vlaken. Tekstilni strokovnjaki napovedujejo, da bodo nove konkurenčne cene umetnih vlaken po premaganju še obstoječih tehničnih težav v veliki meri vplivale na tradicionalna tekstilna tržišča. Na nova kemična vlakna kot so dakron, nylon, orlon, dinel in vikara, so lani odpadli 4 odst. potrošnje vlaken v Združenih državah. Na bombaž je odpadlo približno 70 odst., na celulozne izdelke (umetno svilo) 18 odst. in na volno okoli 7 odst.

»New York Journal of Commerce« piše, da je nylon v Združenih državah dosegel velik uspeh pri izdelovanju ženskih oblek, dakron, orlon, dinel in vikara pa uporabljajo v vedno večji meri pri izdelovanju okrasnih stvari, v zvezi z bombažem pa zlasti tudi za izdelovanje blaga za srajce.

Višje carine v Egiptu. Egiptovska vlada je zvišala carino na uvoz luksuznega blaga za 20 do 50%.

Italija odklanja mednarodno ceno jekla. Italijanski predstavniki v Luksemburgu Cavalletti je vložil pri razsodišču Skupnosti za premog in jeklo zahtevo, naj se razveljavi odlok Visoke oblasti z dne 7. januarja glede cene jekla. Podobne vloge sta predložili Združenje italijanskih železarskih podjetij in Združenje italijanskih jeklarjev. Dne 9. februarja, je tudi francoska vlada zahtevala razveljavanje odloka z dne 7. januarja. Vloge so bile predložene razsodišču Evropske jeklarske in premogovne skupnosti.

Tovarna kromovih spojin v Makedoniji. V Jegunovcu pri Tetovu gradijo tovarno kromovih spojin. Letos bodo v ta namen porabili eno milijardo 400 milijonov dinarjev. Zmogljivost tovarne bo znašala 6000 ton natrijevega bikromata, ki ga Jugoslavija zdaj uvaža, 900 ton kromove kisline in nad 6000 ton perolitina.

—od—

li in odhajali v daljni svet. Gotovo so tudi tedaj črni dečki, sinovi sužnjev, bežali pred njimi v strahu, ki je prehajal iz roda v rod in tako obtecal tudi v krvi naših mladih prijateljev, ki so nas malo prej tako izenadena zapustili.

Prišli smo do napoli porušeni trdnjavijskih vrat. Od vetra vsa sključena cipresa je strašila ob vohodu in obn jala spomine na davne čase, ko so se v njeni sencih hladili gospodarji otoka ter se pogovarjali o svojih podvigih. Omenjena cipresa in malo drevesce nepoznane vrste od upravnikov hiši je bilo edino dreve, ki sem ga med na otoku.

GOSPODARSKA ABECEDA

Plansko (načrtno, zarisno) gospodarstvo — je gospodarski red, v katerem država uravnava zasebno gospodarsko podjetnost po lastnem določenem načrtu. N. pr. organiziranje proizvodnje, uvoza ali izvoza v samostojne ustanove po stroki in po krajih. Ni nujno, da bi pri tem predpovedala zasebno lastnino. V socialističnih državah pa imamo plansko gospodarstvo brez zasebne lastnine ali vsaj z omejeno lastnino.

plantaza — se imenuje nasad kulturnih bilk: tobaka, čaja, kavčuka itd. v tropskih krajih (posebno v kolonialnih krajih).

plasmam (od francoskega placement) — pomeni vlaganje denarja v razne posle; blago ali vrednote postaviti, namestiti, plasirati, prodati na trgu ali borzi.

plašč — se imenuje del vrednostnega papirja, ki s kuponsko polo sestavlja obveznico ali delnico. To je naslovi list vrednostnega papirja.

plakat — je lepak, oglas na javnem mestu.

platina (kem. prvina, znak Pt) — je draga kovina, spec. teža 21,44, tališče 1764 stopinj, je bele barve in topljiva. Uporaba: v elektrotehniki, za kem. posode, nakitje, zlitine in slično.

podjetje — je gospodarski organizem, ki za svoj račun in riziko proizvaja za druge v svrhu doseganja dobička. Podjetje je osebo ali kolektivno.

podjetnik — se imenuje, kdor proizvaja za druge s lastnim kapitalom (surovine, delo) z namenom, da doseže dobiček (podjetniški dobiček). Dobitek nastane od razlike med prodajno ceno in proizvajalnimi stroški. Dobitek je sestavljen iz podjetniške plače, obresti na kapitalnih in kar ostane, je čist podjetniški dobiček ali profit.

polica — je listina zavarovalne družbe, ki jo izda zavarovalnici v dokaz za sklenjen zavarovalni posel.

politika (od grškega polis — država, mesto) — pomeni praktično ukvarjanje z javnimi posli; delovanje države ali javnih državnih ustanov za doseganje določenih namenov; izbira sredstev, ki so najprimernejša za popolno uresničitev konkretnih te-

„GOSPODARSTVO“

Izhaja vsak drugi petek. — UREDNI STVO IN UPRAVA: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933. CENA: posamezna številka lir 25; za Jugoslavijo din 15; za cono B din 15. — NAROCINA: za STV in Italijo letna 600 lir, polletna 350 lir. Posl. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396; za Jugoslavijo letna 380 din, polletna 200 din; naroča se pri A.D.T.-u, DR. ZAL, SLOVENIJE, Ljubljana, Sritarjeva ulica 3-I, ček rač. pri Narodni banki št. 696-T-892; za cono B letna 380 din, polletna 200 din, naročnice se polagajo pri »LIPAS, Koper; ostalo inozemstvo 2 dol. OGLASJE se naročajo pri PUBLIPRESS, Trg Golodni 4, Trst, tel. 93-589, ali neposredno pri upravi »Gospodarstva«. — CENE OGLASOV: za vsak m/m vsilne v širini enega stolca 40 lir, za inozemstvo 60 lir.

Glavni urednik dr. Lojze Berčič

Odgov. urednik dr. Stanislav Oblak

Založnik: Založba »Gospodarstva«

Tisk: Tiskarna »Graphis«

TRST - U. CORONEO, 30 - Tel. 24-958

FRATELLI NASCIMI BENE

Luči za ev. tablice Signalne luči

Mednarodna trgovina

Tržaški lesni trg

Poročila o razvoju tržaškega lesnega trga govorijo sicer o živahnih pogajanjih med tržaškimi trgovci in kupci z bližnjega vzhoda, vendar so zaključki zelo redki. Zlasti v Egiptu se čedalje bolj čuti konkurenca romunskega lesa. Računajo da bodo Egipčani prav zaradi ponudb romunskih podjetij skrčili svoje nakupe na Češko-slovaškem. Čeprav romunski les po svoji kakovosti ne doseže lesa iz tržaških zaletnih držav. Najnovejša češko-slovaško-romunska pogodba predvideva precejšnjo obdovo češko-slovaškega lesa. Za tržaške trgovce niso sprejemljive najnovejša ponudbe turskih trgovcev. Turki so pripravljali plačati polovico fakturirane vsote v dolarjih po prevzemu blaga; ostalo polovico pa šele aprila prihodnjega leta. Sirija in Libanon sta tudi preplavalna z romunskimi ponudbami, ki se glasijo na 39 dolarjev za cuba cf. v Bejrutu. Transjordanjski trgovci so kupili nekaj avstrijskega žagane lesa po 15 funtov šterlingov za kub. cf. in Bejrut. Na tržaškem trgu ni zabeleži sprememb v cenah lesa. Avstrijski les stane v Trbižu julijevca 0. III-23.250, III. 20-20.500, III-IV 18.000, 19.000, tramovje 12.500-13.000 za kub. m. neocarinijskega blaga f.co vagon Tub. V tržaškem lesnem pristanišču stane tramovje 17-17.500, tumbante 29.000-29.500, III. 25.000 lir. Jugoslovanske ponudbe so redke.

Pošiljke iz zaledja v Trst so se v januarju skrčile na 21.360 ton (v decembru 41.874) in sicer iz Avstrije 17.551, iz CSR 2.070 ton, manjše količine so prišle iz Jugoslavije. Po morju je iz Trsta odšlo 28.410 ton (decembra 29.664 ton) in sicer v Turčijo 7.573, v Egipt 5.250, Izrael 4.794, Sirijo in Libanon 2.787, Maroko 1.705, v Italijo 1.244, Vel. Britanijo 1.085, v Grčijo 1.000, Sudan 780 ton it.

NEMSKA PREDDELAVNA INDUSTRIJA se pritožuje zaradi visokih cen, po katerih mora nabavljati les. Lansko leto so cene tujega lesa v primeri z letom 1952 poskočile za okoli 37 odst. Izdelovalci pohištva imajo tudi, da primanjkuje lesa. Visoke cene pripisujejo tudi pretirani zmogljivosti nemških žag, ki zaradi večjih proizvodnih stroškov težje konkurirajo. V preteklem letu je nemška predelovalna industrija izvozila za 100 milijonov nemških mark lesnih izdelkov, se pravi 4,5% (pred vojno samo 2%) svojih lesnih izdelkov. Pred tujim pohištvom se Zah. Nemčija brani s carino 20%.

ZNANJE CEN NYLONA, ORLONA IN DAKRONA. Družba »Du Pont De Nemours«, največja ameriška producentka »študenskih vlaken«, je znižala cene nylona, orlona in dakrona za 11 do 16 odst. Znižanje so omogočile nižje cene surovin in razni prihranki pri tehnični izdelovanju. Družba napoveduje še nadaljnje znižanje, kar bo omogočilo razširjenje tržišč umetnih vlaken. Tekstilni strokovnjaki napovedujejo, da bodo nove konkurenčne cene umetnih vlaken po premaganju še obstoječih tehničnih težav v veliki meri vplivale na tradicionalna tekstilna tržišča. Na nova kemična vlakna kot so dakron, nylon, orlon, dinel in vikara, so lani odpadli 4 odst. potrošnje vlaken v Združenih državah. Na bombaž je odpadlo približno 70 odst., na celulozne izdelke (umetno svilo) 18 odst. in na volno okoli 7 odst.

»New York Journal of Commerce« piše, da je nylon v Združenih državah dosegel velik uspeh pri izdelovanju ženskih oblek, dakron, orlon, dinel in vikara pa uporabljajo v vedno večji meri pri izdelovanju okrasnih stvari, v zvezi z bombažem pa zlasti tudi za izdelovanje blaga za srajce.

Višje carine v Egiptu. Egiptovska vlada je zvišala carino na uvoz luksuznega blaga za 20 do 50%.

Italija odklanja mednarodno ceno jekla. Italijanski predstavniki v Luksemburgu Cavalletti je vložil pri razsodišču Skupnosti za premog in jeklo zahtevo, naj se razveljavi odlok Visoke oblasti z dne 7. januarja glede cene jekla. Podobne vloge sta predložili Združenje italijanskih železarskih podjetij in Združenje italijanskih jeklarjev. Dne 9. februarja, je tudi francoska vlada zahtevala razveljavanje odloka z dne 7. januarja. Vloge so bile predložene razsodišču Evropske jeklarske in premogovne skupnosti.

Tovarna kromovih spojin v Makedoniji. V Jegunovcu pri Tetovu gradijo tovarno kromovih spojin. Letos bodo v ta namen porabili eno milijardo 400 milijonov dinarjev. Zmogljivost tovarne bo znašala 6000 ton natrijevega bikromata, ki ga Jugoslavija zdaj uvaža, 900 ton kromove kisline in nad 6000 ton perolitina.

—od—

li in odhajali v daljni svet. Gotovo so tudi tedaj črni dečki, sinovi sužnjev, bežali pred njimi v strahu, ki je prehajal iz roda v rod in tako obtecal tudi v krvi naših mladih prijateljev, ki so nas malo prej tako izenadena zapustili.

Prišli smo do napoli porušeni trdnjavijskih vrat. Od vetra vsa sključena cipresa je strašila ob vohodu in obn jala spomine na davne čase, ko so se v njeni sencih hladili gospodarji otoka ter se pogovarjali o svojih podvigih. Omenjena cipresa in malo drevesce nepoznane vrste od upravnikov hiši je bilo edino dreve, ki sem ga med na otoku.

Ob rtu Preta, tik pod ruševinami trdnjave so se valovi v oglušujočem trnčaju zaganjali visoko nad pečine. Neke skrivnostna sila je potiskala kakor gejzir tone in tone penice se vod nad sto metrov visoko v zrak. Ta čuden pojav je zbudil našo pozornost. V telu smo zapustili ruševine in vsi zasopljeno prišli k obali, kjer se nam je nudil prekrasen pogled. Na kraju, kjer je voda sikala v zrak, je bila tik ob morski gladini velikanska votlina, katere strop je imel kake tri metre širok oddušek. Valovi so se v svojem besnenju zaganjali naravnost v votlino in tako potiskali v njo ogromne količine vode. Visok pritisk zraka, ki je pri tem nastajal v votlini, je potiskal vodo visoko skozi oddušek v enakomernih presledkih, kot so valovi prihajali. Voda je sikala kakor para iz kotla in ozračje je bilo polno od vetra gnane pršavice. Ob vsakem valu je zasumelo, oglušno zabobnelo ter odjeknilo v pečinah — prizor polu nebeske lepote in peklenske strahote.

K. P. (se nadaljuje)

GOSPODARSKA ABECEDA

Plansko (načrtno, zarisno) gospodarstvo — je gospodarski red, v katerem država uravnava zasebno gospodarsko podjetnost po lastnem določenem načrtu. N. pr. organiziranje proizvodnje, uvoza ali izvoza v samostojne ustanove po stroki in po krajih. Ni nujno, da bi pri tem predpovedala zasebno lastnino. V socialističnih državah pa imamo plansko gospodarstvo brez zasebne lastnine ali vsaj z omejeno lastnino.

plantaza — se imenuje nasad kulturnih bilk: tobaka, čaja, kavčuka itd. v tropskih krajih (posebno v kolonialnih krajih).

plasmam (od francoskega placement) — pomeni vlaganje denarja v razne posle; blago ali vrednote postaviti, namestiti, plasirati, prodati na trgu ali borzi.

plašč — se imenuje del vrednostnega papirja, ki s kuponsko polo sestavlja obveznico ali delnico. To je naslovi list vrednostnega papirja.

plakat — je lepak, oglas na javnem mestu.

platina (kem. prvina, znak Pt) — je draga kovina, spec. teža 21,44, tališče 1764 stopinj, je bele barve in topljiva. Uporaba: v elektrotehniki, za kem. posode, nakitje, zlitine in slično.

podjetje — je gospodarski organizem, ki za svoj račun in riziko proizvaja za druge v svrhu doseganja dobička. Podjetje je osebo ali kolektivno.

podjetnik — se imenuje, kdor proizvaja za druge s lastnim kapitalom (surovine, delo) z namenom, da doseže dobiček (podjetniški dobiček). Dobitek nastane od razlike med prodajno ceno in proizvajalnimi stroški. Dobitek je sestavljen iz podjetniške plače, obresti na kapitalnih in kar ostane, je čist podjetniški dobiček ali profit.

polica — je listina zavarovalne družbe, ki jo izda zavarovalnici v dokaz za sklenjen zavarovalni posel.

politika (od grškega polis — država, mesto) — pomeni praktično ukvarjanje z javnimi posli; delovanje države ali javnih državnih ustanov za doseganje določenih namenov; izbira sredstev, ki so najprimernejša za popolno uresničitev konkretnih te-

„GOSPODARSTVO“

Izhaja vsak drugi petek. — UREDNI STVO IN UPRAVA: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933. CENA: posamezna številka lir 25; za Jugoslavijo din 15; za cono B din 15. — NAROCINA: za STV in Italijo letna 600 lir, polletna 350 lir. Posl. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396; za Jugoslavijo letna 380 din, polletna 200 din; naroča se pri A.D.T.-u, DR. ZAL, SLOVENIJE, Ljubljana, Sritarjeva ulica 3-I, ček rač. pri Narodni banki št. 696-T-892; za cono B letna 380 din, polletna 200 din, naročnice se polagajo pri »LIPAS, Koper; ostalo inozemstvo 2 dol. OGLASJE se naročajo pri PUBLIPRESS, Trg Golodni 4, Trst, tel. 93-589, ali neposredno pri upravi »Gospodarstva«. — CENE OGLASOV: za vsak m/m vsilne v širini enega stolca 40 lir, za inozemstvo 60 lir.

Glavni urednik dr. Lojze Berčič

Odgov. urednik dr. Stanislav Oblak

Založnik: Založba »Gospodarstva«

Tisk: Tiskarna »Graphis«

TRST - U. CORONEO, 30 - Tel. 24-958

FRATELLI NASCIMI BENE

Luči za ev. tablice Signalne luči

GOSPODARSKA ABECEDA

Plansko (načrtno, zarisno) gospodarstvo — je gospodarski red, v katerem država uravnava zasebno gospodarsko podjetnost po lastnem določenem načrtu. N. pr. organiziranje proizvodnje, uvoza ali izvoza v samostojne ustanove po stroki in po krajih. Ni nujno, da bi pri tem predpovedala zasebno lastnino.

vesnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Poslovni kotsdar za marec
Do 5. marca morajo proizvajalci sodaric, umetne mineralne vode in leda ter grostiki, ki se bavijo s prodajo sodaric, umetne in mineralne vode, leda in sveže ribe plačati davke na poslovni promet (IGE) za prodajo tega blaga prodajalcem na drobno izvršene v mesecu februarju 1954.

opremiti z žigom in podpisom tvrdke in poslati koncesionarnemu zavodu za ra. dijske oddaje s priporočenim pismom s povratnim potdromom.
Do 10. marca morajo delodajalci predložiti Zavodu za soc. skrbstvo (IN PS) obrazce V. 4 in V. 5/7 za mesec februar in nakazati zavodu znesek dolgovanih prispevkov za soc. zavarovanja.

in svobodni poklici, ki so dolžni plačevati davek na poslovni promet (IGE) v pavšalnem letnem znesku, plačati registrskemu uradu prvi obrok tega davka za leto 1954.
Do 31. marca morajo vsi delodajalci predložiti pristojnemu davčnemu uradu seznam plač in mezd, izplačnih uslužbenecem v letu 1953, radi odmere dohodninske davka na prejemke (R.M. cat. C/2).

Socialni VTRINKI

FRANCOSKI DUHOVNIKI DELAVCI
Francoski duhovniki so prišli na izvirno misel: Kristusov nauk bomo laže in uspešneje oznanjali med delavci, ako se pomešamo med nje in pričnejo tudi sami delati v tovarnah. Zbralo se je okoli 90 takšnih duhovnikov. Po nekaj letih je Vatikan nastopil proti takšnemu misijonarstvu, češ da je nevarnost, da se duhovniki, ki 8 ur telesno delajo kot tovarniški delavci, duhovno zamemarijo; dovolil jim je največ 3 ure dela na dan. Ta vatikanski odlok je razburil ne samo prizadete francoske duhovnike-delavce, temveč tudi francosko javnost. Najprej je protestiralo okoli 70 duhovnikov-delavcev, češ da se je njihovo delo že ukoreninilo in da bi prekinitve škodovala krščanski misli med delavstvom. Nato so francoski listi pograbili za dogodek z mednarodnega političnega vidika, češ da se apostolski nuncij v Parizu preveč meša v notranje francoske zadeve. Vmes je posegel tudi francoski katoliški pisatelj Francois Mauriac, ki je bil mnenja, naj Francija sklene z Vatikanom kordat, da bi potem laže nadzirala delovanje papeškega nuncija v Parizu. Na socialnem področju deluje zlasti tudi dominikanec o. Pierre, ki je ustanovil skupnost iz Emavae in nabral že 150 milijonov frankov za brezdomec. 31 duhovnikov-delavcev je o zadevi pisal tudi kardinalu Feltau, češ da jih je vatikanski sklep postavil pred težko odločitev.

PROMET v pristanišču

Med 31. januarjem in 16. februarjem se je promet v tržaškem pristanišču glabal takole:
TRZASKE IN ITALIJSKE LADJE
«Sandra Maria» je priplula iz Iskenderuna s 1.326 t blaga in odplula v Smirno natovorjena. «Otranto» je priplula iz Carigrada s 640 t in se vrnila z 820 t. «Città di Catania» je priplula iz Genova prazna in se vrnila s 460 t. «Milvia» je priplula iz Benetk prazna in odplula v Pirej s 696 t. «Campidoglio» je priplula iz Aleksandrije s 601 t in odplula v Smirno z 855 t. «Verax» je priplula iz Benetk prazna in odplula v Geddo s 1.081 t. «Messapia» je priplula iz Hajfe s 439 t in odplula v Larnako z 275. «Ames» je priplula iz Ravenna z 813 t potorsnega olja, odplula v Ravenna ter se vrnila v Trst z 857 t olja. «Orsolina» je priplula iz Norfolk 9.436 t premoga in odplula v Gibraltar prazna. «Luiss» je priplula iz Sidpola 13.694 t mineralnega olja in odplula v Tripolis prazna. «Baretta» je priplula iz Carigrada s 131 t in se vrnila z 200 t. «Enotria» je priplula iz Bejruta s 36 t in se vrnila s 187 t. «Alcora» je priplula iz Benetk prazna in se vrnila natovorjena z mineralnim oljem.

«Dromita» je odplula v Hajfo s 3.900 t. KOSTARISKA «Sirob» je odplula na Reko prazna. TURSKA «Arđanska» je priplula iz Carigrada s 350 t. RUSKA «General Kernjakovski» je priplula iz Odese 4.740 t premoga. ALBANSKA «Tente» je priplula iz Valone s 412 t katrana.

Mehanična delavnica in prodaja motornih vozil
Tassan Bruno
TRST - ul. Udine 61 - Telefon 37-512
Vam nudi po ugodnih cenah motorje „MOSQUITO“, motocikle „GANN“, dvokolna priznanih znamk ter pribor za „VESPE“ in „LAMBRETTE“

KRONIKA

PRIJAVA VOJNE SKODE
Do 15. aprila bo višje finančno nadzorništvo v Trstu (Sovraintendenza di Finanza) sprejemalo nove prošnje za vojno odškodnino. Državljanom Svobodnega ozemlja torej ne bo treba poplačati prošnji v Rim. Oškodovanci, ki morajo obnoviti porušeno imovino, morajo do začetka junija podati izjavo o smislu zakona. Rok za nove prijave vojne škode pa zapade 15. aprila, kar smo že poročali v prejšnjih številkah. Oškodovanci naj seveda prijavijo tudi škodo za razno nepremičnino.

prisostvovali tudi ameriški izvedenci. Prišli so tudi industriji iz Tržiča, Vidma in Gorice.
S PLOVITEV VLACILCA »AUDAX«
V soboto 20. tega meseca so v miljski ladjedelnici svečano splovili vlačilec »Audax«, ki je bil zgrajen za tukajšnje pristanišče poveljstvo. Slovesnosti so prisostvovali tudi predstavniki Zaveznike vojaške uprave. Ladja je bila okrašena z zastavami Svobodnega tržaškega ozemlja. ZDA in V. Britanije.

Drva so pošla

Sredi hude zime je mnogo Tržačanov ostalo brez drv. V Trstu ni navada, da bi se mešali že jeseni založili z drvmi. Mnogi namreč računajo na toplotno zimo, z druge strani pa je po stanovanjih splošno malo peči. Iz tega razloga je tudi trgovcem teko precepani, koliko drv bo Trst vabizprav potrošil in koliko naj jih nabavi, da bi lahko zadovoljili vse svoje odjemalce. Tako se je zgodilo, da je letos pričelo primanjkovati trgovcem drv, prav v trenutku, ko so potrošniki najbolj navali, da bi se zavarovali pred hudo zimo. V jeseni in že poleti so trgovci ponujali lepa drva iz Jugoslavije povprečno po 1.250 lir za sto, zagana in postavljena na dom; cepljena so bila približno za 100 lir dražja. Blago iz Jugoslavije je bilo letos mnogo lepše kakor prejšnje leto. Trgovci so se za običajno zimo razeroma dobro založili. Ko se je povečalo povpraševanje na tržaškem trgu, so se nekateri trgovci obrnili na jugoslovanske dobavitelje, toda ti so bili splošno sami v zadregi. Na viru ni bilo dovolj blaga na razpolago tudi zato, ker je mobilizacija v jeseni, ki jo je povzročil anglo-ameriški sklep z dne 8. oktobra, odtegnila mnogo delavcev v drvarski proizvodnji. Ne, kateri tržaški trgovci so potovali celo v Bosno iskat blago. Veliki snežni zameti so seveda tudi tam preprečili dovažanje drv. Ko je te dni prišla v Trst iz Dalmacije majhna jugoslovanska ladja s 300 tonami drv, je neki trgovec hotel kupiti vso pošljiko in plačati kar po ceni na drobno. Dobavitelji mu niso mogli ustreči, ker je bilo blago že prodano. Cena na drobno se je med tem časom povzpela na 1.600 lir; pa tudi več bi bili plačali odjemalci, ko bi našli blago.

18 ministrskih predsednikov je imenoval bivši predsednik Francoske republike V. Auriol v času svojega sedemletnega predsedovanja. Novi predsednik R. Coty noče imeti nikakšne zveze s podjetjem Coty, ki je svetovno znano po svojih lepoticah.

Kolonizacija na Tirolskem
Italijani se priseljujejo na Južno Tirolsko po določenem načrtu. Koloniziranje se izvaja pod pretvezo industrijalizacije, in sicer tudi tako da demontirajo nekatere tovarne v Lombardiji in jih prenesejo z delavstvom vred na Južno Tirolsko. Nemce je razkačala javna poslanca demokristjanske stranke dr. Facchina, ki je v svojem zadnjem govoru zahteval, da je treba prebivalstvo Bocna pomožiti od 77.000 na 150 tisoč. (Že danes imajo Italijani v mestu večino). Italijanski list »Alto Adige« v Bocu je celo zapisal, da je treba število prebivalstva v Bocu povečati kar na 250.000, seveda s priseljevanjem Italijanov. Tako bi Italijani dobili večino tudi v Bocenski pokrajini in postali popolni gospodarji.

JUGOSLAVENSKA LINIJSKA PLOVIDBA

DIREKCIJA - RIJEKA
Telegram: JUGOLINDA - Tel. 26-51, 26-52, 26-53 (poldne) 26-51
VZDRŽUJE REDNI POTNIŠKO - BLAGOVNI PROMET IZ JADRANA
U: SEVERNO AFRIKO IN SEVERNO EVROPO VSARIH 7 DNI
TURCIJO IN GRČIJO " 7 DNI
BLIŽNJI VZHOD " 7 DNI
SEVERNO AMERIKO " 10 DNI
Zastopstvo v Trstu: "NORD-ADRIA", Agenzia Marittima di V. BORTOLUZZI
Telegram: "NORD-ADRIA" - Trieste - Tel.: 37-613, 29-829
Uradi: TRST, Piazza Duca degli Abruzzi št. 1

JUGOSLAVENSKA LINIJSKA PLOVIDBA

DIREKCIJA - RIJEKA
Telegram: JUGOLINDA - Tel. 26-51, 26-52, 26-53 (poldne) 26-51
VZDRŽUJE REDNI POTNIŠKO - BLAGOVNI PROMET IZ JADRANA
U: SEVERNO AFRIKO IN SEVERNO EVROPO VSARIH 7 DNI
TURCIJO IN GRČIJO " 7 DNI
BLIŽNJI VZHOD " 7 DNI
SEVERNO AMERIKO " 10 DNI
Zastopstvo v Trstu: "NORD-ADRIA", Agenzia Marittima di V. BORTOLUZZI
Telegram: "NORD-ADRIA" - Trieste - Tel.: 37-613, 29-829
Uradi: TRST, Piazza Duca degli Abruzzi št. 1

Mehanična delavnica in prodaja motornih vozil
Tassan Bruno
TRST - ul. Udine 61 - Telefon 37-512
Vam nudi po ugodnih cenah motorje „MOSQUITO“, motocikle „GANN“, dvokolna priznanih znamk ter pribor za „VESPE“ in „LAMBRETTE“

ITALIJA TRZI TRZASKI LIST
Italijanska država je pri sodišču v Benetkah tožila »Primorski dnevniki«, češ da piše strahotno prole in da ji očitno imperializem. Obtožena sta bila odgovorni urednik inž. Stanislav Renko in Franc Stoka, predsednik OF, ki je napisal se drug članek. Obtožena sta se postavila na gladišče, da Italija ni mara pravice tožiti državljane STO. V resnici se je samo sodišče v Benetkah poglasilo za nepristojnega in zadevo odstopilo sodnim oblastem anglo-ameriške cone STO. O njej bo razsodil pravni oddelek (Legal Office) STO, ki bo ločbo zavrnil ako hoče braniti tiskovno svobodo na Tržaškem ozemlju in neodvisnost samega ozemlja, kjer ne vlada več Italija. Namen tožitelje je pač ta, da bi našla pretvezo za prepoved širjenja »Primorskega dnevnika« med Slovence v Italiji.

BREZPLAČNE FILMSKE PREDSTAVE V AUDITORIJU. Filmski odsek AIS organizira brezplačne filmske predstave v dvorani Auditorija. V zadnjem času je AIS posvetila zlasti pozornost filmom o delu v modernih mehaničnih delavnicah, v tovarnah, je klarnah in železarnah, tovarnah za izdelovanje lesa.

Na viru ni bilo dovolj blaga na razpolago tudi zato, ker je mobilizacija v jeseni, ki jo je povzročil anglo-ameriški sklep z dne 8. oktobra, odtegnila mnogo delavcev v drvarski proizvodnji. Ne, kateri tržaški trgovci so potovali celo v Bosno iskat blago. Veliki snežni zameti so seveda tudi tam preprečili dovažanje drv. Ko je te dni prišla v Trst iz Dalmacije majhna jugoslovanska ladja s 300 tonami drv, je neki trgovec hotel kupiti vso pošljiko in plačati kar po ceni na drobno. Dobavitelji mu niso mogli ustreči, ker je bilo blago že prodano. Cena na drobno se je med tem časom povzpela na 1.600 lir; pa tudi več bi bili plačali odjemalci, ko bi našli blago.

Turizem v Jugoslaviji

SE VEČ DEVIZ IZ TUJSKEGA PROMETA
Do 31. oktobra letos je imela Jugoslavija od inozemskega turizma dohodkov v znesku 1.1 milijarde deviznih dinarjev, računajoč po uradnem tečaju. Najbolj so pri tem udeleženi turisti iz Zahodne Nemčije. Pristojni krogi opozarjajo, da je dejanski dejavnost dohodek v tej gospodarski panogi verjetno še večji, ker še niso zaključeni vsi obračuni. Do konca leta se bo priliv deviznih sredstev na ta račun dvignil še za okrog 400 milijonov, tako da bo celotni dohodek iz inozemskega turizma znašal okrog 1.5 milijarde deviznih dinarjev.

Ali se bo cena kave še dvignila?

Z sredi januarja je prišla cena kave nihati. Nenadoma se je povzpela n. pr. 13. januarja na 73 stotinke dolarja za funt (na newyorskem borzi), 18. januarja pa je že padla na 67,50. Proti koncu januarja se je cena sukala okoli 70 stotink. Tedaj je bila za 30 odst. višja kakor sredi junija preteklega leta. Konec prejšnjega tedna je kava v New Yorku notirala 79,21 stotinke. V Trstu se je učinek tega skoka kma. lu pokazal, in sicer v podražitvi čašice kave od 35 na 40 lir. V Italiji se je cena kave na drobno že do konca januarja dvignila kar za 700 lir. Dones skoraj ne dobiš v Trstu kave iznad 2000 lir; cena se povprečno suka med 3000 in 3000 lir. Američani so ustavili skoraj vsak nakup, da bi pritisnili zlasti na Brazilijo, da bi popustila pri ceni. Nemški uvozniki, ki so novembra lanskega leta plačevali še 70 dolarjev za 50 kg Santos, morajo danes plačati že 100 do 110 dolarjev. To pomeni podražitev 1,30 do 1,60 DM pri funtu surove kave, vendar ni cena na drobno v Zah. Nemčiji posebno poskočila; pri praleni kavi je znašal povisek 0,80 do 1 DM pri funtu. Splošno računajo, da je kava na nemškem trgu poskočila za 30 odstotkov.

AMERISKE LADJE

«Southpool» je priplula iz Galvestona 4.950 t žvepla in 50 t lesa ter odplula v New York prazna. «Tillie Lykes» je odplula v Ancono prazna. «Thompson Lykes» je odplula v ZDA z 25 t. «Express» je priplula iz New Yorka s 100 t in se vrnila v ZDA natovorjena. «Expedito» je priplula iz NORVEŠKA TRGOVINSKA MORNARICA
Po vojni so Norvežani kupili 1500 ladj s tonazo nad 1000 bruto registerkih ton; med temi je bilo 800 ladj polnomna novih. Med vojno so zgubili ali kasneje prodali 700 ladj. Danes imajo 2200 ladj (pred vojno 1900). Njihova tonaza znaša 6.300.000 ton (konec I. 1939 4.700.000 ton). Norveška mornarica je zavarovana za 1 milijardo 120 milijonov dolarjev.

«Solin» je priplula 14. II. z Bliznjega vzhoda s 250 t blaga, vkrcala 400 kub. m lesa za Turčijo ter odplula na Reko 18. II. «Zagreb» je priplula 14. II. z Bliznjega vzhoda, izkrcala 230 t, vkrcala 700 t blaga in 180 kub. m lesa za Bliznji vzhod ter odplula 18. II. «Sarajevo» je priplula 21. II. z Bliznjega vzhoda z 280 t blaga in odplula 22. II. v Benetke. «Avala» je priplula 21. II. iz Severne Evrope, izkrcala 70 t blaga, vkrcala 110 t ter odplula 22. II. «Visa» je priplula 23. II. iz Turčije, izkrcala 300 t blaga, vkrcala 400 kub. m lesa in 20 t blaga za Turčijo. «Sarajevo» je priplula 24. II. iz Benetk, nalaga tovor za Bliznji vzhod.
Priznava se prihod naslednjih ladj: «Vranjci» 27. II. iz Turčije, «Srbija» 27. II. iz ZDA, «Dinara» 28. II. iz Severne Evrope, «Skopje» 4. III. z Bliznjega vzhoda.

ZIMA PRIZADENE NAJBOLJ REVEŽE.

To vam zlasti vedo povedati tržaški trgovci. Poglejte, po koliko blaga kupuje povprečni Tržačan te dni. Gospodinja kupi po 10 kg sladkorja, četrt kg riža, 5 dg kave, 10 dg masti itd. Pogosto se zadovolji s 5 kg drvi. Tržačanov ni stisnila samo zima, temveč še bolj narasčajoča splošna gospodarska kriza, ki jo povzročata zlasti brezposelnost. K sreči ima februar samo 28 dni.

IZVAJENJE ZAKONIKA O POMORSKI PLOVBI.

Zaveznika vojaška uprava je izdala ukaz št. 12, s katerim dopolnjuje svoj ukaz št. 1 z dne 15. januarja 1953 o izvajanju zakonika o plojbi (pomorski plojbi) na anglo-ameriškem področju STO. Novi ukaz določa, da se pri natečaju, ki bo razpisan v letu 1954, lahko vpisujejo v seznam pristanških delavcev le tisti ki niso prekoračili 44 let starosti (letnik 1910). Ta odločba ne zadeva posebnih prednosti, ki jih predvidevajo poselni zakoni.

BODOCA TURISTICNA SEZONA

Hrvatska agencija »Kvarner Express« je v zadnjem času sklenila z znanimi potovalnimi agencijami Švice, Zahodne Nemčije, Nizozemske, Angije, Belgije in Avstrije pogodbe za obisk turistov iz teh dežel v prihodnji turistični sezoni. Z dosedanjimi pogodbami je zavzeto n. pr.: v Lovrani že 70% vsega hotelnega prostora, za Opatico pa je zagotovljeno bivanje več kot 1500 inozemskih turistov čez ves čas sezone. Ze v mesecu maju bo prišlo s posebnim vlakom v Opatico okrog 700 Svjarcev. Zahodna Nemčija je zavzela na Kvarneru 300 postelj za dobo štirih mesecev. Turisti iz Zah. Nemčije bodo imeli na razpolago v ta namen specialni vlak ter bo prihajalo vsak teden v Opatico okrog 500 gostov.

NOVA TURISTICNA LETALSKA PROGA OKOLI SVETA.

Družba »Pan American World Airways« bo odprla 1. aprila prvo letalsko prog, na kateri bodo letela turistična letala iz New Yorka okoli vsega sveta do San Francisca. Ker obratuje družba samo na mednarodnih progah, bodo potniki med obema ameriškim obalama morali potovati z letali drugih družb. Potovanje okoli sveta po novi prog bi stalo 1.300 dolarjev in bo cenejše kot potovanje v prvem razredu luksuznih ladj, ki stane 1.700 dolarjev.

NOVE KNJIGE V VEL. BRITANJI.

Lansko leto so v Vel. Britaniji izdali 18.257 novih knjig, od tega je bilo 5.233 ponatisov nedavno objavljenih del. Od 18.257 novih knjig je odpadlo 4.301 knjig na romane, v pretežni večini pisane za ženske, povečalo pa se je število knjig za otroke na 1.590, medtem ko je število vzgojnih knjig padlo od 1.685 na 1.365.

SEZONSKA ZALOGA

STARŠI! Preden boste nakupovali za otroke, oglejte si našo zalogo najlepših modelov moških, ženskih in otroških čevljev. CALZOLERIA FIORENTINA Soc. a r. l. TRIESTE - VIA E. TARABOCCHIA 2 - TEL. 96-536

POPRAVILA PREDELAVA KAROSERIJ

MARIO BEMBIĆ
ARTURO BARVANJE
RUSSIAN TAPECIRANJE
TRST, UL. COLOGNA ŠT. 48 - TELEFON 52-32

SMRT V PLAMENIH.

Preteklo nedeljo je 24-letni Terpin Vojko iz Steverjana delal na Majnici v Gorici, kjer so pripravljali gramoz. Prišel je očistiti in popraviti žerjav podjacija »Caprara«, pri katerem je zaposlen. Da bi zagnil ogenj je polil na drva nekaj nafte. Plamen je zajel tudi njega. Terpin se ni mogel otresti ognja. Opeklina je podlegla v bolnišnici.

STARJE KOLKOVANE PAPIRJE

Iahko vrnemo do 28. februarja 1954 v posebni vlogi na višje finančno nadzorništvo (Sovraintendenza di Finanza).

SESTANEK MALIH INDUSTRIJCEV.

Predstavniki male industrije so na tržaški univerzi med 22. in 26. februarjem proučevali razna vprašanja v zvezi z vodstvom podjetij. Sestanku so

VEDOČA TURISTICNA SEZONA

Hrvatska agencija »Kvarner Express« je v zadnjem času sklenila z znanimi potovalnimi agencijami Švice, Zahodne Nemčije, Nizozemske, Angije, Belgije in Avstrije pogodbe za obisk turistov iz teh dežel v prihodnji turistični sezoni. Z dosedanjimi pogodbami je zavzeto n. pr.: v Lovrani že 70% vsega hotelnega prostora, za Opatico pa je zagotovljeno bivanje več kot 1500 inozemskih turistov čez ves čas sezone. Ze v mesecu maju bo prišlo s posebnim vlakom v Opatico okrog 700 Svjarcev. Zahodna Nemčija je zavzela na Kvarneru 300 postelj za dobo štirih mesecev. Turisti iz Zah. Nemčije bodo imeli na razpolago v ta namen specialni vlak ter bo prihajalo vsak teden v Opatico okrog 500 gostov.

NOVA TURISTICNA LETALSKA PROGA OKOLI SVETA.

Družba »Pan American World Airways« bo odprla 1. aprila prvo letalsko prog, na kateri bodo letela turistična letala iz New Yorka okoli vsega sveta do San Francisca. Ker obratuje družba samo na mednarodnih progah, bodo potniki med obema ameriškim obalama morali potovati z letali drugih družb. Potovanje okoli sveta po novi prog bi stalo 1.300 dolarjev in bo cenejše kot potovanje v prvem razredu luksuznih ladj, ki stane 1.700 dolarjev.

NOVE KNJIGE V VEL. BRITANJI.

Lansko leto so v Vel. Britaniji izdali 18.257 novih knjig, od tega je bilo 5.233 ponatisov nedavno objavljenih del. Od 18.257 novih knjig je odpadlo 4.301 knjig na romane, v pretežni večini pisane za ženske, povečalo pa se je število knjig za otroke na 1.590, medtem ko je število vzgojnih knjig padlo od 1.685 na 1.365.

SEZONSKA ZALOGA

STARŠI! Preden boste nakupovali za otroke, oglejte si našo zalogo najlepših modelov moških, ženskih in otroških čevljev. CALZOLERIA FIORENTINA Soc. a r. l. TRIESTE - VIA E. TARABOCCHIA 2 - TEL. 96-536

GOSPODARSKI VZPON BUJSKEGA OKRAJA

Poleg kmetijstva in ribolova industrija in turizem
Piran, 23. febr.

Odkar je bilo leta 1952 ukinjeno istrsko okrožje, nista bujski in koperski okraj več tako tesno povezana. Ker velja to tudi za gospodarsko, se rado dogaja, da posvečamo bujskemu okraju in njegovemu gospodarstvu premalo pozornosti.

Glede na gospodarsko strukturo bujskega okraja, posveča njegova uprava v prvi vrsti svojo pozornost razvoju kmetijstva in v njim združenji predelovalni industriji za kmetijske proizvode. O tem priča nedavna ustanovitev kmetijske postaje v Bujah, katere naloga je pospeševanje kmetijstva in živinoreje in preprečevanje živinskih in rastlinskih bolezni. V minulem letu je prišla obratovati v Umagu tovarna za konserviranje zelenjave, sadja in rib in za proizvodnjo paradizkove meze, katere zmogljivost bo še v tem letu dosegla sto vagonov na leto. Poleg stane vinske kleti je bila prav tako v Umagu zgrajena nova moderna vinska klet, ki ne bo, čim bo letos popolnoma dograjena, prav nič zastojala za škofjanski pri Kopru. Tudi v Novem gradu izpopolnjuje že obstoječo vinsko klet. Državno kmetijsko posestvo »Mirna« ureja ob regulirani reki istega imena vzorno kmetijsko posestvo, na katerem goji zelenjavo in se poleg tega ukvarja s poskusnim gojenjem riža. Ker so se prvi poskusi dobro obnesli, bo podjetje usmerilo svojo dejavnost tudi v tem pravcu.

Ceprav bujski okraj, ki je znan tudi po svojem dobrem vinu, posveča kmetijstvu svojo poglavito pozornost, ne zanemarija drugih gospodarskih panog, zlasti pa ne svojih naravnih bogastev. Med ta naravna bogastva spadajo boksit, kremenčev pesek, gradbeni kamen, kalcijkarbonat ter lapor in glina, iz katerih se zaradi njune izvrstne kakovosti izdelujejo tako zvalni in visoko cenjeni supercemet. Zato nameravajo že letos pričeti v Umagu z gradnjo velike tovarne cementa, katere zmogljivost bo znašala 150.000 ton. Za izkoriščanje teh naravnih bogastev nameravajo postopoma zgraditi razen tovarne cementa tudi opekarno, apnenico, kamnoseko žago, tovarno za barve in novo veliko pristanišče v Umagu. V tem novem pristanišču z obalno 512 metrov, ki bo poldrug kilometr južno od Umaga, bodo lahko pristajale tudi velike ladje. Bujski okraj je že dal zgraditi v puljski ladjedelnici dve tovarni obalni ladji z nosilnostjo 800 ton vsaka, ki sta bili nedavno pod imeno-

SEZONSKA ZALOGA

STARŠI! Preden boste nakupovali za otroke, oglejte si našo zalogo najlepših modelov moških, ženskih in otroških čevljev. CALZOLERIA FIORENTINA Soc. a r. l. TRIESTE - VIA E. TARABOCCHIA 2 - TEL. 96-536

SEZONSKA ZALOGA

STARŠI! Preden boste nakupovali za otroke, oglejte si našo zalogo najlepših modelov moških, ženskih in otroških čevljev. CALZOLERIA FIORENTINA Soc. a r. l. TRIESTE - VIA E. TARABOCCHIA 2 - TEL. 96-536

SEZONSKA ZALOGA

STARŠI! Preden boste nakupovali za otroke, oglejte si našo zalogo najlepših modelov moških, ženskih in otroških čevljev. CALZOLERIA FIORENTINA Soc. a r. l. TRIESTE - VIA E. TARABOCCHIA 2 - TEL. 96-536

SEZONSKA ZALOGA

STARŠI! Preden boste nakupovali za otroke, oglejte si našo zalogo najlepših modelov moških, ženskih in otroških čevljev. CALZOLERIA FIORENTINA Soc. a r. l. TRIESTE - VIA E. TARABOCCHIA 2 - TEL. 96-536

Jusarske pravice na Slovenskem

delitvi dobička. V tem, da novi zakon prepusča upravljanje premoženja agrarnih skupnosti vaškim odborom, vidimo tudi moment samourpravljanja, ki je bil sicer prevzet iz prejšnjih davnih dob; vendar je z zakonom o agrarnih skupnostih zadobil obliko socializirane premoženja. Toda to socializirano premoženje ni občinsko premoženje. Premoženja agrarnih skupnosti ne more predstavljati občina, temveč le vaški odbori, ki predstavljajo vse člane agrarne skupnosti, ki jim po tem zakonu pritiče užitek teh zemljišč. Zemljišča se morajo izkoristiti kakor doslej, za kritej potreb kmečkega prebivalstva malih in srednjih kmetov. Za izkoriščanje zemljišč izdelajo ljudski odbori gospodarski načrt. Popolnoma napačno so nekateri ljudski odbori prepustili premoženje agrarnim skupnosti kmetijskim združenjem; saj je že iz zakonov o agrarnih skupnostih, dokler ne bodo izdane določbe za izvajanje zakona o agrarnih skupnostih. Solastninska zemljišča, ki jih solastniki izkoristijo skupno na podlagi posebnega dogovora, ne sp-

Jusarske pravice na Slovenskem

delitvi dobička. V tem, da novi zakon prepusča upravljanje premoženja agrarnih skupnosti vaškim odborom, vidimo tudi moment samourpravljanja, ki je bil sicer prevzet iz prejšnjih davnih dob; vendar je z zakonom o agrarnih skupnostih zadobil obliko socializirane premoženja. Toda to socializirano premoženje ni občinsko premoženje. Premoženja agrarnih skupnosti ne more predstavljati občina, temveč le vaški odbori, ki predstavljajo vse člane agrarne skupnosti, ki jim po tem zakonu pritiče užitek teh zemljišč. Zemljišča se morajo izkoristiti kakor doslej, za kritej potreb kmečkega prebivalstva malih in srednjih kmetov. Za izkoriščanje zemljišč izdelajo ljudski odbori gospodarski načrt. Popolnoma napačno so nekateri ljudski odbori prepustili premoženje agrarnim skupnosti kmetijskim združenjem; saj je že iz zakonov o agrarnih skupnostih, dokler ne bodo izdane določbe za izvajanje zakona o agrarnih skupnostih. Solastninska zemljišča, ki jih solastniki izkoristijo skupno na podlagi posebnega dogovora, ne sp-

Jusarske pravice na Slovenskem

delitvi dobička. V tem, da novi zakon prepusča upravljanje premoženja agrarnih skupnosti vaškim odborom, vidimo tudi moment samourpravljanja, ki je bil sicer prevzet iz prejšnjih davnih dob; vendar je z zakonom o agrarnih skupnostih zadobil obliko socializirane premoženja. Toda to socializirano premoženje ni občinsko premoženje. Premoženja agrarnih skupnosti ne more predstavljati občina, temveč le vaški odbori, ki predstavljajo vse člane agrarne skupnosti, ki jim po tem zakonu pritiče užitek teh zemljišč. Zemljišča se morajo izkoristiti kakor doslej, za kritej potreb kmečkega prebivalstva malih in srednjih kmetov. Za izkoriščanje zemljišč izdelajo ljudski odbori gospodarski načrt. Popolnoma napačno so nekateri ljudski odbori prepustili premoženje agrarnim skupnosti kmetijskim združenjem; saj je že iz zakonov o agrarnih skupnostih, dokler ne bodo izdane določbe za izvajanje zakona o agrarnih skupnostih. Solastninska zemljišča, ki jih solastniki izkoristijo skupno na podlagi posebnega dogovora, ne sp-

Jusarske pravice na Slovenskem

delitvi dobička. V tem, da novi zakon prepusča upravljanje premoženja agrarnih skupnosti vaškim odborom, vidimo tudi moment samourpravljanja, ki je bil sicer prevzet iz prejšnjih davnih dob; vendar je z zakonom o agrarnih skupnostih zadobil obliko socializirane premoženja. Toda to socializirano premoženje ni občinsko premoženje. Premoženja agrarnih skupnosti ne more predstavljati občina, temveč le vaški odbori, ki predstavljajo vse člane agrarne skupnosti, ki jim po tem zakonu pritiče užitek teh zemljišč. Zemljišča se morajo izkoristiti kakor doslej, za kritej potreb kmečkega prebivalstva malih in srednjih kmetov. Za izkoriščanje zemljišč izdelajo ljudski odbori gospodarski načrt. Popolnoma napačno so nekateri ljudski odbori prepustili premoženje agrarnim skupnosti kmetijskim združenjem; saj je že iz zakonov o agrarn

TRŽNI PREGLED

Tržaški trg

KAVA
TRST. Povprečne cene kave na viru proizvodnje so naslednje: brazilska kava v dolarjih za 50 kg fob; Rio N.Y. 5 63,50; Rio N.Y. 3 67,50; Santos Superior 80, Santos Extra Prime crivello 18 95, Vittoria 5 good to large bean 60. **Srednjeameriška** kava v dolarjih za 50 kg fob; Haiti naravna XXX 76,40; Salvador 82; Kostarika 90; Arabška kava v šilingih za 50 kg cif; Gimmu 550, Moka Hodeidah 1 585; Afriška kava v šilingih za cwt cif; Uganda prana in prečiščena 450; Indonezijska kava v holandskih florintih za 100 kg cif; Bali Robusta 10-12% nečistoče 455.

KAKAO
TRST. Cene na viru proizvodnje: Accra good fermented proti vkrcaju februar-april, marec-maj, april-junij 420 šilingov za cwt cif Anglija ali za 2/6 šilinga manj pri vrci od 50 kg cif svezna evropska pristanišča. Na tržaškem trgu se je povpraševanje po tem blagu zelo zmanjšalo, ker upajo trgovci na znižanje cen.

SLADKOR
TRST. Madžarski sladkor v kristalu ponujajo po 115% dol. za tono franco Trst.

POPER
TRST. Povprečne cene popra na viru proizvodnje so naslednje: Malabar pretehtan proti vkrcaju v februarju p. stane 695 šilingov za cwt cif Trst. Sarawak special London quality v dust I 3/4 675 šilingov cwt cif Trst, Sarawak special new crop proti vkrcaju v juniju 590 šilingov cwt cif Trst.

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s kmetijskimi pridelki je povpraševanje po pšenici bolj omejeno. Trg s klijavo živino se je uravnovasel, dočim prašiči za rejo in za zakol ne gredo od rok. Povpraševanje po siru in vinu se je nekoliko povečalo. Ako primerjamo tržne razmere tega tedna z razmerami preteklega leta, ugotovimo, da so se znatno poboljšale v številnih panogah. Cene pšenice so ohranile prejšnje kvotacije, čeprav je bila na nekaterih tržnih ponudba večja od povpraševanja. Cene koruze težijo navzdol zaradi obilnih zalog. Cene olja so ostale v glavnem neizpremenjene. Na trgu z vinom je povpraševanje še vedno veliko. Zato so proizvajalci podražili vino. Trg s povrtnino je živahen. Ker je v Španiji slabo vreme poškodovale pridelke pomaranč, je cena teh na italijanskem trgu poskočila. Cene suhemu sadju so ostale splošno pri kvotacijah prejšnjega tedna.

ZITARICE
VERONA. Mehka pšenica 7.350-7.400, dobra 7.200-7.300; oves 4.500-5.000; inozemska oves 4.000-4.100; rž 4.600-4.800; inozemska rž 3.600-3.700; neoluščeni ječmen 3.900-4.200; belo proso 6.900-7.200, rumeno 6.200-6.500; koruza marano 5.450 do 5.600; rumena koruza 5.200-5.300; pšenična moka tipa »00« 9.600-9.900, tipa »0« 9.200-9.400, tipa »1« 8.700-8.900, tipa »2« 8.300-8.400; pšenični otrobi 3.000 do 3.100.
VERCELLI. Noluščeni riž: navaden 6.000-6.600; Pierrot 6.100-6.800; Roncaro 6.400-6.800; Allorio 6.400-6.700; Ardizzone 6.500-7.000; Maratelli 6.900-7.500; Rizzotto 6.800-7.600; Raza 77 6.800-7.600 R.B. 7.500-8.300; Sasia 7.000-7.800; Arborio 7.400-8.200. — Oluščeni riž: navaden 9.200-9.600; Pierrot 10.000-10.500; Roncaro 11.000-11.500; Ardizzone 10.800 do 11.400; Maratelli 11.800-12.300; Rizzotto 12.400-13.000; Raza 77 12.600-13.500; R.B. 12.900-13.600; Arborio 15.000-18.000.

ZIVINA
MANTOVA. Debeli prašiči 100-130 kg 370 lir kg, 130-160 kg 375, 160-200 kg 385; suhi prašiči 30-50 kg 520, 50-70 kg 530, prašički za rejo 18-20 kg 13.000 lir glava. — Kljavna živina: volil I. 220-250, II. 170-190; krave I. 190-210; II. 130-150; junjci I. 220-240, II. 200-220; teleta 50-70 kg 23-220, 70-90 kg 330-390, nad 90 kg 390-410. — Zivina za rejo in vprežna živina: telički 50-70 kg 380-430, 70-100 kg 440-480; vprežni volil 230-260; molarne krave zbrane 190-170.000 lir glava, molzne krave navadne 100-120.000.

PERUTNINA
MILANO. Race zaklane 600-650; zajci živi 340-380, zaklani s kožo 420-460, brez kože 440-480; pegatke zaklane 950-1.000; žive kokoši 550.000, tuje 450-500, zaklane 700-800, tuje zmrazjene 500-550; zaklane gosi 425-475; zaklani golobi 950 do 1.000; živi piščanci 775-825, zaklani 1.000-1.100, II. 900-925; zaklani purani 700-750, zaklane pure 800-850; sveža jajca I. 30-31, navadna 28-29, tuja sveža 27-28.

MLEČNI IZDELKI
CREMONA. Maslo I. 790-800, II. 710-740, III. 650-690, IV. 600-620; Sbrinz 480 do 500, 3 mes. star 590-620; Provolaone svež 430-480, 3 mes. star 540-560; trdi sir svež »grana« 520-570, majski proizvod 1953 620-660; zimski proizvod 1952-53 820 do 860, majski proizvod 1952 860-880; Emmenthal svež 460-500, star 3 mes. 560-570; Italico svež 410-430; Taleggio svež 320-340.

KRMA

PIACENZA. Seno s travnika I. košnje leta 1953 3.250-3.350 lir stot. II. košnje 3.400-3.500; II. košnje 3.400-3.500; seno iz detelje proizv. 1951 2.750-2.850; pšenična slama stlačena proizv. 1953 1.550-1.650.

VINO

ROVIGO. Crno vino krajevne prozv. 9-10 stop. 8.300-8.500 lir hl; Cabernet 8.300-8.500; Merlot 8.200-8.500; Raboso 7.300-7.500; Clinton I. 7.300-7.500, II. 7.000-7.200; belo vino s Colli Euganeji 10-11.000; moškast s Colli Euganeji 13-14 tisoč; crno Verona 10-12 stop. 8.500 do 8.800; Valpolicella 8.500-8.800; Soave be. lo 8.400-8.800; Gambellara 8.400-8.600; crno Emilia 640-650 lir za stopnjo; crno Romagna 640-680 lir za stopnjo.

OLJE

PIRENEZ. Olivno olje extra do največ 1% kisl. 425-435, do največ 1,50% kisl. 415-425, do največ 2,50% kisl. 405 do 415, do največ 4% kisl. 395-405; dvakrat rafinirano tipa »A« 415-420, tipa »B« 375-380; semensko olje navadno 355-360; olje iz zemeljskih lešnikov 355 do 360.

PARADIZNIKOVA MEZGA

PARMA. Trikrat koncentrirana paradiznikova mezza v sodih 270 lir kg, v skatlah 200 g 330 lir kg, v skatlah 1/2 kg 300; v skatlah 10 kg 275. Dvakrat koncentrirana paradiznikova mezza v skatlah 200 g 320 lir, v skatlah 1/2 kg 290, v skatlah 1 kg 280, v skatlah 5 kg 265, v skatlah 10 kg 250 lir kg.

MED

CASALE MONFERRATO. Čist med 350 lir kg; v steklenih vazah 400 lir kg.

SADJE IN ZELENJAVA

MILANO. Suhi česen 210-250; korenje 70-90, cvetača v zabojih 35-50; chrovit 40-70; korenja 40-50; čebula 30-45; čebulice 60-190; koranac I. 60-75, II. 30-50; solata endivija 70-110; krompir Bithé 46-52, Majestic 40-46; peteršilj 100-140; repa 45-60; zelena 120-160; špinata 100 do 130.

Jabolka Delicious I. 130-160, II. 70-100; Morgenduff 100-120; hruške navad. ne 30-70; pomaranče 40-60; limone 90-100; mandarinje Paterno 120-160, navad. ne 60-80; orehi Sorrento 330-340, navad. ni 170-200.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	26/1	9/11	22/11
Pšenica (stot. dol. za bušel)	213 3/4	214 1/2	216
Koruza (stot. dol. za bušel)	153 3/4	153 3/8	161 3/4
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	30.—	30.—	30.—
Cin (stot. dol. za funt)	85.—	85.50	85.50
Svinec (stot. dol. za funt)	12.80	1.280	12.80
Cink (stot. dol. za funt)	9.50	9.75	9.25
Aluminij (stot. dol. za funt)	21.50	21.50	21.50
Nikelj (stot. dol. za funt)	60.—	60.—	60.—
Bombaž (stot. dol. za funt)	34.35	35.—	35.15
Zivo srebro dol. za steklenico	191.—	191.—	191.—

LONDON	225	229	236
Baker (f. šter. za d. tono)	652 1/2	656	612 1/2
Cin (f. šter. za d. tono)	72 1/2	73 3/4	72 1/2
Cink (f. šter. za d. tono)	84 3/4	82	82 3/4
Svinec (f. šter. za d. tono)			

SANTOS	407.90	404.20	422.50
Kava Santos C (kruzejrov za 10 kg)			

Nadaljnje napredovanje cene kavi ni zbudilo nikakšne senzacije, čeprav je bil novi skok cene precejšen. Trgovci so se temu pojavu že privadili. Drugi važnejši dogodki, ki so ga poročila iz mednarodnih tržišč se posebej zabeležila, je padec cene svincu na newyorški borzi. Pšenica je zopet nekoliko padla.

ZITARICE
V Chicagu je cena pšenice v tednu do 19. februarja nazadovala od 215 7/8 na 214 3/8 stotinke dolarja za bušel proti izročitvi v marcu. Če bolj je nazadovala cena koruze, in sicer od 153 1/8 na 150 7/8. Ameriška vlada je davnega nagrada za izvoznike pšenice od 4 na 6 stotink dolarja pri bušlu, da bi ameriški izvozniki lahko konkurirali li s tujim žitom na mednarodnih trgih.

KAVA, SLADKOR, KAKAO
Cena kave v New Yorku je napredovala od 73,85 na 79,21 v tednu do 19. februarja proti izročitvi v marcu. Ameriški urad za kavo je izvedel anketo o vzrokih tega nenavadnega povzraja in preiskoval, ali ne gre morda za spekulacijo. O tem je poročal posebni komisiji v parlamentu. Poročilo pravi, da napredovanja cene kavi na newyorški borzi ni pripisovati spekulacij. Poročilo dodaja, da so v Braziliji pridelali julija prejšnjega leta 5 milijonov vreč kave manj kakor so pričakovali, ker je zmrazil pokvarila pridelke. Novemu vzponu cene kavi je sledil kakao, cena se je dvignila od 49,50 na 52,50 stotinke dolarja za funt. Cena sladkorja je v New Yorku nekoliko nazadovala in sicer od 3,40 na 3,35 stotinke dolarja za funt.

VLAKNA
Cene bombažu so bile v New Yorku zopet nekoliko nižje, in sicer je cena padla od 35,25 na 35,20 stotinke dolarja za funt. To je verjetno v zvezi s poročilom o zalozah bombaža v ZDA. Te so do konca januarja tega leta narasle na 12 milijonov bal (11,9 milijona konec decembra in 7,3 milijona pred enim letom). Notranja potrošnja v Ameriki je dosegla v prvih šestih mesecih te sestane 4.421.373 bal (prejšnje leto v istem času 4.478.075 bal). — Nekoliko šibkeje so bile cene v New Yorku tudi volni (147,5 na 146,2). Iz Londona poročajo nasprotno, da so se cene v Bradfordu in dominionih okrepile. Ameriška vlada se je uprila znižanju carine na uvoz volne. Svetovna uporaba volne v letu 1953 je bila za 2600 milijonov funtov (za 11% večja kakor leta 1952. Avstralija je v prvih sedmih mesecih te sezone prodala 3.253.954 bal, za kar je prejela 236,6 milijona avstralskih funtov. V Franciji je ostala cena neizpremenjena pri 1350 frankov za kg.

KAVČUK
Cena kavčuka je v New Yorku in Londonu nazadovala. V New Yorku so zaključili prve pogodbe po cenah, ki so bile za 0,50 stotinke nižje. 19. febr. je kavčuk notiral v New Yorku 19,75 (poprej 20,15) kupčeva cena in 19,85

(20,25) prodajalčeva. V Londonu je cena nazadovala za 3/8 do 1/2 penija pri funtu. Kupčija je bila splošno medla.

KOVINE
Svinec je 18. febr. izgubil v New Yorku polovico stotinke. Cena se je sukala okoli 12,50 stotinke za funt, dobava East St. Louis 12,30 in za izvoz s fasa pristanišča v Ameriškem železu 10,00 stotinke za funt. Cena je padla na podlagi poročil o nazadovanju cene v Londonu. Cena elektrolitičnega bakra proti izročitvi v marcu se je v New Yorku dvignila od 27,50 na 27,60 v tednu do 19. febr. Aluminij in antimon neizpremenjeni. Prav tako lito železo pri 58 dolarjih za tono, Buffalo 56, staro železo pri 28,33 dolarja za tono, živo srebro 19. febr. 187 dol. za steklenico. Cena volframa v Londonu 102 do 110. Barvne kovine v Zahodni Nemčiji 19. febr.: svinec 120,51 DM za 100 kg, cink 85,75, baker 287,50 in cink 783,00 DM.

KOZE
Cene so bile na argentinskih trgih mirne glede kot frigorifici. Kupčija s temi vrstami kakor tudi z vrstami campos in suhimi kozami ni bila posebno živahna. Cene so ostale neizpremenjene. Na urugvajskem trgu ni bilo posebne ponudbe.

SELAK
Cena v Londonu v šilingih za cwt Truly Native loco 240 proti izročitvi v februarju, 227 1/2 proti izročitvi v aprilu. V New Yorku je v stotinkah za funt loco 29 1/4.

Brazilec napovedujejo kakavu višje cene. Brazilski listi poročajo, da znaša svetovni pridelok kakava 700.000 ton (prejšnje leto 741.000 ton). Ako računamo, da bo svetovna potrošnja znašala toliko kakor prejšnje leto (600.000 ton), pridemo do zaključka, da bodo cene še napredovale.

Rekordna prodaja egiptovskega bombaža. Egiptovska vlada je prodala 938.960 bal bombaža, in sicer 186.793 domačim podjetjem in 452.739 tujim. Dnevna prodaja znaša okoli 600 bal. Cene so čvrste. V primerih s sudanskimi cenami so egiptovske še vedno ugodne. Ako bo svet trošil bombaž v doseganih meri, bo potrošnja v sezoni 1953/54 presegla lansko potrošnjo 25,9 milijonov bal in se približala potrošnji v sezoni 1950/51, ko je znašala 26,5 milijona bal. Letos uporabljajo zahodne države okoli 5% bombaža več kakor v lanski sezoni.

HMEJL NA NEMSKEM TRGU
Kupčija z nemškim hmeljem se razvija v Nuernbergu razmeroma ugodno. V zadnjih tednih so od pridelka leta 1953 prodali okoli 20.000 centov. Hmelj je bil prodan deloma v vzhodno nemško cono, še več pa v zunanji svet. Glede razvoja cene so optimisti. Cene so se malo izpremenile. V Nuernbergu je Tettnanger notiral 345 do 350 DM za 50 kg, Spalter 330 do 350, Hallentauer 185 do 200, Hersbrucker in Wuentterberger 100 do 115 DM.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10 I. - TELEFON ŠT. 54-58

KOKLJA IN PLEMENSKA NESNICA

Naglo se bliža čas valjenja. Nekateri perunitarji so že začeli nasajati zgodnjim kokljam, ki so jih pripravili za zimski nasad; vendar so ti redki, ker je zimski nasad vestransko zelo tvegan.

Splošno začnemo podlagati šele ob koncu februarja, če hočemo biti zgodnji, sicer pa marca in aprila.

Vsekakor pa je že sedaj potrebno določiti koklji, ki so se kot matere že preje dobro izkazale. Zato določimo navadno že v jeseni, katere starejše koklji bomo ohranili čez zimo zaradi spomladanske valjenja. Mlade koklji za koklje niso. Uporabimo jih le v skrajni potrebi. V takem primeru pa ravnamo z mlado kokljo posebno previdno, da um nasada ne pokvari. Večino koklji lahko vzgojimo za dobre koklje. Tudi so koklji nekaterih pasem dobre koklje in jim je ta lastnost že prirojena. Dobra mati je na primer štajerka, dočim je leghornka slaba koklja. Verjetno bo prva koklja starejša koklja, ki je pozimj nesla. V zimskih mesecih se iznese in nato koka prva kakrat, ko druge dobro neso, ker so pozimi počivale. Dobro oprejena in zadosti velika koklja bo uspešnejše valila, ker bo bolj pokrivala jajca in jih bo več lahko sprejela. Zamašene koklji so vztrajnejše varilke. Ni pa dobro, da je koklja pretežka, ker je nespretna in potare jajca. Koklji ne moremo prisiliti, da bi valila. Nekoliko lahko silimo h kokljanju, če pustimo v gnezdu porcelanasta

jajca, na katerih potem poseda in če ji dajamo hrano, ki debeli. Debeli kokos preje preneha nesti in rada začne kokati. Pač pa lahko prisilimo k valjenju purico, ki ji tudi lahko podložimo mnogo jajc. Sprejme jih 20 do 25, medtem ko jih koklji podložimo le 12 do 13, večji morda največ 15. Sicer je valjenje s purico v marsičem neugodno vendar je znatna prednost v tem, da lahko z njo zgodaj valimo, ker je k valjenju lahko prisilimo. Za kokljo je dalje prikladnejša koklja, ki ni plašljiva, ki se ne zbeha ob vsakem sumu. Tudi piščance vodi bolje koklja, ki je mirna nego koklja, ki vsak čas bega sebe in piščance.

Prav posebno vestno moramo obrabiti koklji, katerih jajca bomo dali valit. Plemenske nesnice morajo biti zdrave. Bela griza se na primer prenasa z jajci na izleglo piščice in okuzeno piščice okuži druge. Piščanci trumoma poginjajo navadno že v prvih dneh. Če pa dorastejo, imajo kaj v sebi in kot nesnice ga zopet po jajcih prenašajo dalje. Skoraj v vsej Evropi je ta bolezen zelo razširjena in povzroča ogromno gospodarsko škodo. Ker se navadno ne pozna na koklji, da nosi zlo v sebi, je treba pri izbiri jajc zelo paziti, da so od zdravih koklji. Predvsem bomo spoznali zdravstveno stanje koklji po normalni teži, po živahnem vedenju po ječnosti, živahnem in čvrstem izrazu oči in vsega lica. Za nasad ne bomo uporabljali drobnih jajc. Koklji, ki nesejo drobna jajca, bomo izločili, kajti ta slaba

lastnost (drobna jajca) se podeduje. Prav tako bomo pripenili za plemensko nesnico koklji, ki jo odlikuje visoka nesnost. Tudi to se podeduje. Paziti moramo prav tako na pelenje. Med jato zdravih, zmogljivih koklji mora biti krepak petelin, ki poteka od koklji, ki je bila dobra nesnica. Če hočemo dober naraščaj, moramo uporabiti za nasad le jajca najboljših koklji, ki so jih oplajali petelini prav tako najboljših lastnosti.

KMETOVALCI IN VRTNARIJI, OBIŠČITE NAS!

Umetna gnojila - Krma za živino - Prvovrstna semena lastnega pridelka in inozemska - Trte, sadna drevesa, razne cvetlične sadike, vrtnice i. t. d. - Poljedelski stroji in druge potrebščine

Hotel «TURIST»

Ljubljana, Dalmatinova ulica 15 - Tel. 21-893, 20-129
Sodobno preurejen z 85 ležišči, lepo urejenim senčnatim vrtom in bifejem. Nudimo prvovrstna domača in tuja jedila ter sortirana vina. Oddaljen je samo 3 minute od železniške postaje. Obiščite nas, pripravili se boste!

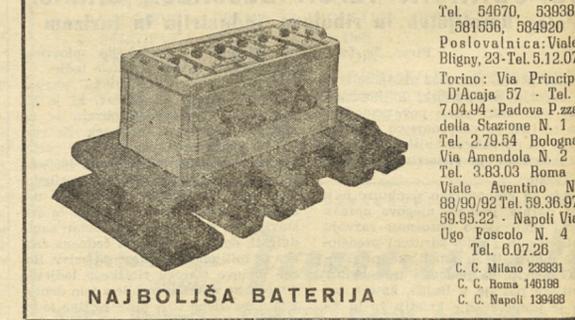
SLOVENIJA ŽIVINOPROMET

LJUBLJANA - JUGOSLAVIJA
Izvršuje takojšnje dobave: Goved, mesa vseh vrst, zaklanih telet, konj za delo in konj za klanje, mesnih izdelkov kraskega pršuta ter sene in slame
Zahtevajte točne ponudbe od: SLOVENIJA ŽIVINOPROMET, LJUBLJANA Dalmatinova 1-1, pošt. predal 222 - Tel. 22-212
GOVEDO IN KONJI STALNO V ZALOGI V NAŠEM DEPOJU V PRESTRANKU, tel. PRESTRANEK 3

Ribarič Ivan

Zaloga oglja, premoga in drv za kurjavo NA DRIBNO - NA DEBELO
UVOZ - IZVOZ
Vseh vrst trdnega in mehkega rezanega lesa, furnirja, vezanih plošč itd.
Prevezemamo prevoze vsakovrstnega blaga z lastnimi prevoznimi sredstvi
Urad: TRST ul. Crispi št. 14 Tel. 93-562
Skladišče: ul. delle Milizie 14 - Tel. 96-510
televizijska številka stanovanja 95-918

S. A. FABBRICA ACCUMULATORI

NAJBOLJŠA BATERIJA

MILANO Sedež in uprava: Via Tortulliano, 70 Tel. 54670, 53938, 581556, 584920
Poslovalnica: Viale Bligny, 23-Tel. 6.12.07
Torino: Via Principi D'Acacia 57 - Tel. 7.04.94 - Padova P.zza della Stazione N. 1 - Tel. 2.73.54 Bologna Via Amendola N. 2 - Tel. 3.83.03 Roma Viale Aventino N. 88-90-92 Tel. 59.38.97 59.95.22 - Napoli Via Ugo Foscolo N. 4 - Tel. 6.07.26
C. C. Milano 238361
C. C. Roma 146198
C. C. Napoli 139488

Jakob Vatovec Nasl.

TRST - Via Torrefianca 19
UVOZ IZVOZ
KOLONIALNEGA BLAGA
INDUSTRIJSKIH KEMIKALIJ
TEHNIČNIH PREDMETOV
TKANIN IN OBLEK
POŠILJA TUDI DARILNE PAKETE

IMPEXPORT

TRST - ULICA CESARE BATTISTI 23-I
Tel. 44-208 - Teleg. IMPEXPORT - TRIESTE

UVAŽA: Vsakovrstne les, drva za kurjavo, gradbeni material
IZVAŽA: tekstil, kolonialno blago in raznovrstne stroje

Specializirano podjetje za vsakovrstne kompenzacije

BORZA

VALUTE V MILANU				VREDNOSTNI PAPIRI V TRSTU			
	9. 2. 54	23.2.54	Min. Maks.				
Funt šterling	6.250	6.250	6.225	6.275	10.254	24.2. 54	Min. Maks.
Napoleon	5.000	5.025	5.000	5.025			
Dolar	639.	638	636.	639			
Francoski frank	170.—	173.—	170.—	173.—			
Svicarski frank	149,25	149.—	149,25	148,50			
Funt št. papir	1.700	1.700	—	—			
Avstrijski šiling	24,50	24,50	24,40	24,60			
Zlato	732	729	726	732			
BANKOVCI V CURIHU							
23. februarja 1954							
ZDA (1 dol.)	4,28 3/4	Belgija (100 fr.)	8,50,5				
Anglija (1 šter.)	11,34	Holand. (100 fl.)	111.—				
Francija (100 fr.)	1,15 3/8	Svedska (100 kr.)					